09.11.22.

9-А кл.

Історія України

вч. Рзаєва Н.О.

Тема: Початок національного відродження.

Мета уроку: ознайомити учнів із процесом розвитку національної ідеї в суспільно-політичному русі України першої половини XIX ст., та внеском її видатних представників у цей процес; формувати в учнів знання про початок національного відродження; формування української національної самосвідомості; визначати хронологічну послідовність подій даного періоду; формувати вміння аналізувати історичні документи; виховувати повагу до людей – носіїв національної ідеї в суспільно – політичному русі.

1.Перегляньте відео: https://youtu.be/8BbscYYgTWk

2.Опрацюйте опорний конспект:

Запишіть та запам'ятайте основні дати:

1780 -1790 р.р. – існування гуртка «Патріотів рідного краю « у Новгород – Сіверському.

1787 р. – В.Капніст очолив гурток автономістів.

1791 р. – місія В. Капніста до Берліна.

1798 р. – вихід у світ «Енеїди» І. Котляревського.

1805 р. – відкриття Харківського університету.

1816 – 1819 р.р. – видання « Українського вісника »

Кінець 1820- початок 30 – х р.р. – діяв гурток « Харківських романтиків »

1834 р. – видано « Малоросійські оповідання » Г. Квітки – Основ'яненка.

Січень 1848 — березень 1847 р.р. — діяльність Кирило — Мефодіївського братства.

Запишіть та запам'ятайте основні поняття:

Суспільно-політичний рух- своєрідна форма вияву політичної активності людських мас. Спільна діяльність людей, що різняться своїми ідейними засадами, цілями та способами досягнення мети, кількістю та роллю у політичному житті.

Автономія- самоврядування певної частини держави, що здійснюється в межах, передбачених загальним державним законом(Конституцією)

Українська національна ідея- усвідомлення українцями себе як окремої нації, народу з власною історією, мовою, культурою, власними ідеями, поглядами на майбутнє України.

Менталітет — внутрішній, інтелектуальний світ індивіда, його духовність; характерний для суспільної групи, спосіб мислення, світосприйняття, психологія.

Панславізм — культурна і політична течія серед слов'янських народів, в основі якої лежить уявлення про етнічну і мовну спорідненість слов'ян, необхідність їх політичного об'єднання.

Політична партія — політична організація, яка виражає інтереси певної соціальної групи, прагне досягнення певних цілей: оволодіти державною владою, впливати на формування та політику державних органів.

Початок українського відродження традиційно пов'язують з виходом у світ першої частини «Енеїди» Івана Котляревського (1798)- першого твору нової української літератури, написаного живою народною мовою.

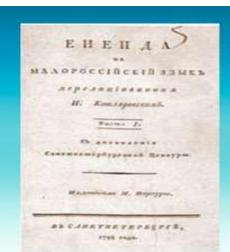
Хоч «Енеїда» була новим явищем української культури, а все ж таки явищем, глибоко вкоріненим у минулу епоху - козацьку добу. На рівні нового українського дворянства, потомків козацької старшини славне минуле України пов'язувалося з пам'яттю про козацьку державу — Гетьманщину.

періоду в історії визвольного руху

Початок модерного українського національнокультурного руху дослідники пов'язують із публікацією Іваном Котляревським у 1798 р. своєї «Енеїди» — першого твору української літератури, написаного живою народною мовою, де уславлювалося козацтво.

В. Каразін і Харківський університет.

«Ініціатором створення Харківського університету був місцевий поміщик В. Н. Каразін. На роботу в університет Каразін запросив багатьох відомих людей, зокрема Й. -В. Гете, П. С. Лапласа та Й. Г. Фіхте. Навіть ті, хто приїхав, забезпечили університету високий рівень викладання. З Ієни, що була тоді одним із центрів європейської гуманітарної культури, в Харків за рекомендацією Гете і Шіллера приїхав Йоган Баптіст Шад (1758-1834), філософ хоча й не дуже оригінальний, але принаймні належний до німецької інтелектуальної еліти. На викладання математики з Петербурга запрошено Т. Ф. Осиповського (1765-1832). Осиповський, випускник Володимирської семінарії, працював у столичному педагогічному інституті школи, читав курс математики та небесної механіки на рівні найкращих світових досягнень. Враховуючи, що підручників не було і Осиповському доводилося писати все самостійно, його переклад «Небесної механіки» Лапласа і курси диференційного, інтегрального та варіаційного числень були унікальними вРосійській імперії. З 1813 р. Т. Ф. Осиповський був ректором Харківського університету».

На поч. XIX ст. – м.Харків – основний центр українського відродження

40-ві рр. XIX ст. — українська інтелігенція і різночинці (вихідці з різних верств суспільства — дворянство, купці, міщани, селяни) очолюють національне відродження

У 1805 р. з ініціативи відомого громадського діяча і вченого Василя Каразина (1773—1842) відкрився Харківський університет

Василь Каразин «український Ломоносов», як називали Каразіна сучасники

3.Домашнє завдання: Прочитати пар. 5 (1-2 пункти). Записати і вивчити дати і поняття з конспекту.

Завдання надсилайте на освітню платформу Human, вайбер 097-880-70-81, або на ел. адресу <u>nataliarzaeva5@gmail.com</u>